

Opschrift

Vergadering van 26 juni 2023

Nummer: 2023_MV_00408

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Sara Matthieu: Ethische aankoop van propere of eerlijke -natuursteen

Raadslid(-leden):

Sara Matthieu - Groen

Bevoegd: Hafsa El-Bazioui

Omschrijving van de vraag**Toelichting:**

Toen een journalist van De Standaard in 2015 blootlegde dat de kasseien waarmee de Korenmarkt en het Emile Braunplein werden geplaveid uit illegale groeves kwamen, reageerde de Stad terecht geshockeerd. Dat er in onze stad stenen gebruikt werden uit groeves waar de arbeidsomstandigheden lamentabel waren en de normen van de internationale arbeidsorganisatie geschonden werden vond iedereen meer dan onaanvaardbaar.

Ik vroeg toen samen met de fractievoorzitters van de andere democratische partijen bij motie aan het stadsbestuur al het mogelijke te doen dit in de toekomst te voorkomen. Deze motie riep niet alleen de Stad, maar ook andere overheden op alle inspanningen te doen om sociale en ecologische criteria meer afdwingbaar te maken. Aan toekomstige ontwerpers werd meer bewustwording van de problematiek gevraagd, alsook de afdwingbaarheid van criteria maximaal op te nemen in bestekken.

Stad Gent sloot zich vervolgens in 2019 aan bij het Initiatief TruStone, een samenwerking en lerend netwerk tussen de Vlaamse overheid en de sector, dat problemen zoals kinderarbeid, gedwongen arbeid, gebrek aan vakbondsvrijheid en veiligheid en gezondheid in de keten wil aanpakken. Dat was een belangrijke volgende stap in ons engagement om enkel nog eerlijke natuursteen te gebruiken. Het betekende een soort opschaling van wat wij als stad dankzij de voorgenoemde motie al toepaste. Door dit engagement aan te gaan, kan de Stad sindsdien ook rekenen op de expertise van het Initiatief TruStone om de nodige afwegingen te maken en dat is bijzonder welkom.

Uit een recent krantenartikel in De Standaard en onderzoek dat gepubliceerd werd begin juni is nog maar eens gebleken hoe belangrijk het is om blijvend alert te zijn. Ik ben dan ook heel tevreden dat eveneens begin deze maand het Europees Parlement de zorgplichtwet goedkeurde die bedrijven en ondernemers verantwoordelijk

en aansprakelijk stelt voor milieu- en mensenrechtenschendingen binnen het hele productieproces.

Graag stel ik u daarom hierover graag volgende vragen.

Vraag:

1. Wat is het resultaat van de inspanningen van de stad om eerlijke natuursteen te kopen?
2. Zal de Europese zorgplichtwetgeving het voor de stad gemakkelijker maken in de toekomst om ethisch aan te kopen?

Antwoord

Deze vraag werd niet ter zitting behandeld en werd schriftelijk beantwoord

Mensenrechten liggen mij nauw aan het hart. Daarom nemen we eerlijke arbeidsomstandigheden op in onze bestekken.

Onze Dienst Wegen, onder bevoegdheid van collega Watteeuw, of mijn diensten van FM nemen consequent due diligence clauses op bij opdrachten met nieuwe natuursteen. We deden dat recent bij de heraanleg van het Van Hembysebolwerk (waar uiteindelijk Belgische steen werd gebruikt) en De Coupure (nog lopende werf).

We vragen van onze leverancier risico-analyses waarop ze ook rapporteren. Onze dienst checkt de info bij Trustone.

In de studie van het HIVA waarnaar u verwees staat een pijnlijke vaststelling: hoewel 34 gemeenten zijn aangesloten bij TruStone, past enkel de Stad Gent dit consequent toe.

We hebben dus stappen gezet, maar zijn er nog lang niet.

Grootste uitdaging blijft dat we als bestuur zelf de opvolging moeten doen en dat we voor de informatie afhangen van de sector zelf. Op dat vlak is een aanpak zoals Electronics Watch (voor computers) sterker : daar gebeurt de controle door een onafhankelijke partij.

Ik ben uiteraard verheugd dat het Europees parlement, onder uw impuls, de zorgplichtwet dichter bij brengt.

Die Europese zorgplichtwet zal ethisch aankopen en de controle erop vergemakkelijken. Dankzij de schaal van de EU zal vraag én aanbod van ethische producten wellicht ook vergroten.
